Lo Somatent

DIARI REGIONALISTA Y D' AVISOS Y NOTICIAS

Any XIII — Reus Dissapte 23 de Abril de 1898 — Núm. 3.530

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Reus, un mes	Ptas.	
n provincias trimestre	»	3'50
Extranger y Ultramar	»	7

Anúncis, á preus convencionals.

Administració y Redacció

PLASSA DE LA CONSTITUCIÓ, (PORXOS)

PUNTS DE SUSCRIPCIÓ

En la Administració d' aquest diari y en las principals llibrerias d' aquesta ciutat y de fora.
En Barcelona, litografía Mallofré, carrer Junquera, 6.
No 's retornan los originals encara que no 's publiquin.

Farmacia Serra La que paga més contribució de la provincia

FARMACIA OBERTA TOTA LA NIT

Arrabal Santa Anna, número 80, prop á la plassa de Catalunya

SECCIÓ DOCTRINAL

¡Contemnos!

A mon distingit amich D. Salvador Colpe, president de la «Lliga Gallega».

No estém sols, nó.

Ne es precís haver nascut á Galicia pera sentir per ella verdader carinyo, profonda veneració.

Basta donar una mirada á sa Historia pera convéncers de que es un poble digne de respecte y de ser degudament atés per los goberns.

Galicia en tots temps (ho hem dit altras vegadas, pero hi ha que repetirho cent) ha prestat son valiós concurs á la mare patria. Avuy mateix se veu pobre, casi moribunda pera donar sa sanch y son diner en aras del honor nacional. ¡Ho recordém ab orgull!

Galicia en aquestos nefastos dias pera la mare patria segueix contribuhint d' un modo heróich á la defensa de nostras possessions *carissimas* d' allà en los mars.

¿Quí ho ignora? ¿Quí ho dupta? Ningú: está en la conciencia de tothom.

Y, no obstant, Galicia, com Demóstenes en sos primers dias de lluyta per Atenas, vol ferse sentir, y 's troba afónica; vol conmoure, y fa riurer; vol expressarse ab claretat y tartamudeja.

Pero Galicia, com aquell gran ciutadá en sas titánicas lluytas ab Filipo, recuperará en les valents campeons de la «Lliga Gallega» las hermosas facultats que feren célebre al gran tribuno, y s' expressará ab claretat, no fará riure, ans per lo contrari será escoltada ab respecte y aplaudida ab estrépit.

Y Galicia necessita que arribi aqueix dia pera contenir sa ruina y pera desmentir á aquell ignorant que la cridá.

«Reino infelíz, país desventurado,
»De España muladar, rincón del mundo
»Entre tinieblas sempre sepultado.»

La regeneració económica d' aquesta regió gallega está en un cambi radical del sistema polítich-administratiu.

La única solució pera salvar la patria del gran polítich Gelmirez y del conqueridor Alfons VII consisteix en que se li concedeixi una autonomía tan amplia com la precisan sos usos, sas costums, sa vida propia.

Ab la autonomía desapareix lo caciquisme que avuy impera en nostra pobre y anémica regió.

Lo homes imparcials no poden per menos que veure en la autonomía la única taula de salvació pera 'l noble y sufert país galaich.

Sostenir lo contrari es no volguer reconeixer la veritat; es cedir á convencionalismes; es tancar lo pensament á tot rahonament y á tota llógica.

Tal com es y tal com está avuy Galicia, proclamar solucions dins d' altra forma de gobern es posar travas á sa regeneració económica; es precipitarla á sa total ruína; es veure ab estética indiferencia y ab mefistofélich somrís com s' enderroca pera no aixecarse més.

Galicia será rica y felís ab la autonomía: sens aquesta y sens una inmediata protecció á la agricultura y á las industrias, prompte la invadirá la més espantosa miseria.

Fícsis lo més indiferent en la manera de ser de nostres municipis; penétris bé del engranatje que 'ls uneix á aqueix gran motor de retrocés, al poder central. ¿Qué observa?... ¡Ah! qui pogués expressarse ab la claretat necessaria pera portar lo convenciment á aquestos pobres aldeans, que ab tanta resignació sufreixen callats los desacerts de nostres goberns y las consecuencias d' eixa inmensa munió de parássits revestits de poder casi omnímodo, cent vegadas pitjors que 'ls antichs senyors feudals.

Fícsintse en las propietats rurals de nostres pageses: ¿Qué observan? La ruina, l' abandono, la miseria: tot per sobra de contribucions, per plétora d' apremis...

Pero basta de laments.

Pera fer algo práctich es menester comesar per lo principi.

Unímnos tots los gallegos que sentim verdader amor per aquest desgraciat país. Sapiguém quins son los que no anteposan á son medro particular y á un egoisme criminal lo bé de la aymada patria petita y de la patria gran.

Després ja tindrém deslindats los terrenos, y sabrém á qué atendrens.

La «Lliga Gallega» deu començar á formar las llistas de sos afiliats. (1) ¡Anim y avant!, que 'l travallar per la patria y per los desvalguts es propi d' homes dignificats per sentiments nobles y virtuosos.

JUST E. AREAL.

Vigo Mars, 98.

(De *La Integridad*, de Tuy.)

(1) En això s' está ocupant aquesta patriótica institució.—*N. de la R.*

ACADEMIA CALASANCIA

de las Escolas Pias de Barcelona

CERTAMEN CIENTÍFICH-LITERARI NACIONAL

en honor de

S. JOSEPH DE CALASANZ

Premis

1.—De S. S. lo Papa Lleó XIII: Un soberbi camafeo, representant á Lleó XIII, al autor del millor trebal sobre 'l tema: «La rahó y la historia demostran la necessitat d' unir à la educació literaria la religiosa».

II.—De S. M. la Reyna Regent: Una magnífica agulla de corbata, d' or ab un ópalo orlat de brillants.—Tema: «Necessitat de armonisar lo dessarrollo psíquico ab lo fissiológich en la primera y segona ensenyansas.

III.—De S. A. R. la Infanta D.ª Isabel: Un valiós rellotje d' or, de butxaca.—Tema: «Oda en honor de l' Escola Pía».

IV.—Del Excm. Sr. Arquebisbe de Tarragona, Tomàs Costa: Diccionari Enciclopédich de la llengua castellana, dos tomos en folio.—Tema: «Drets de la Iglesia espanyola en la ensenyansa oficial, segons la llegislació vigent».

VI.—Del Excm. Sr. Arquebisbe de Burgos, Gregori Aguirre: Doscentas pessetas al millor travall sobre lo tema: «Utilitat del *Art magna* del Franciscá Raymundo Lulio pera l' adelanto de la Ciencia».

VII.—Del Excm. Sr. Bisbe de Barcelona, Jaume Catalá: *Saint Vincent de Paul et su mission sociale*, un tomo en folio, luxosament encuadernat.—Tema: «Sant Joseph de Calasanz doná á entendre, ab son exemple y sas ensenyansas, que cap obra existeix en lo mon superior á la de preparar los enteneniments dels que aspiran á coneixer las veritats científicas, per medi de una sólida instrucció religiosa».

VIII.—Del Excm. Sr. Bisbe de Vich, Joseph Morgades: Diccionari Eclessiástich de Perujo, dotze tomos magnificament encuadernats.—Tema: «Causas de la predilecció de Jesús per la evangelisació dels noys».

IX.—Del Rmo. Sr. Bisbe d' Astorga, Vicens Alonso: Cinch centas pessetas, al millor ensaig épich en octavas reals sobre 'l tema: «Sant Joseph de Calasanz, redemptor de la joventut».

X.—Del mateix Sr. Bisbe d' Astorga: Obras complertas del Rmo. P. Pere Gómez y principals obras del Rmo. P. Eduardo Llanas, luxosament encuadernadas, al millor romanso castellà sobre 'l tema: «Lo Dr. Calasanz én lo polvo de las escolas, ó l' heroisme de la caritat cristiana».

XI.—Del Ilm. Sr. Bisbe de Coria, Ramón Peris Mencheta: Un objecte d' art.—Tema: «La educació cristiana com base de benestar dels pobles».

XII.—Del Rmo. P. Vicari General de las Escolas Pías, Pere Gómez: Un grandiós Cristo de plata macisa ab creu de plata y ébano.—Tema: «Eficacia del pensament capital del Fundador de l' Escola Pía: Reforma de la societat cristiana mediant l' educació cristiana de la joventut».

XIII.—Del M. R. P. Provincial de Catalunya, Francisco Llonch: Un esteig contenint objectes de plata, propis pera escriptori.—Tema; «L' Escolapi, ab sa doble carácter sacerdotal y magisterial, es lo tipo del verdader educador cristiá».

XIV.—Del Rector de las Escolas Pías de Barcelona, Joan Miracle: *La Cristiada*, de Ojeda, lujosament editada y encuadernada.—Tema: Sant Joseph de Calasanz fou lo primer Apóstol de l' ensenyansa universal gratnita».

XV.—Del Excm. Sr. Gobernador civil de Barcelona, D. Ramón Larroca: Un objecte d' art.—Tema: «Condicions higiénicas que deuhen reunir las escolas».

XVI.—De la Excm. Diputació Provincial de Barcelona: Grandiosa escribanía de plata, sobre sócal y jaspe, ab los atributs de ciencias, arts y lletras.—Tema: «Debers y drets del Estat docent devant los debers y drets dels pares de familia en la Ensenyansa».

XVII—Del Excm. Ajuntament de Barcelona: Un exemplar de l' obra de Siret: «Las primeras edats del metall en lo Sudeste d' Espanya» y altre de cada un dels tomos publicats y que 's publiquin del «Manual de Novells Ardits».—Tema: «Necessitat y utilitat pedagógica y social de que la primera Ensenyansa s' adapti per complert á las condicions morals y etnográficas de cada poble».

XVIII.—Del M. R. P. Anton Anglada, Escolapi: Magnífica ploma d' or.—Tema: «El zel carinyós es factor necessari pera que la educació resulti eficás».

XIX,—Del editor D. Joan Romá: «História Universal», de Céssar Cantú, magníficament encuadernada.—Tema: «Educació de la voluntat en la infancia».

XX.—Del Rmo. P. Eduardo Llanas, Director de la Academia: Una cigarrera d' or y plata, labor xina de filigrana.—Tema: «De la sana instrucció y sólida educació cristiana rebudas en los primers anys, dependeix en general lo porvenir moral y religiós del home».

XXI.—Del president de la Academia, Dr. D. Cassimir Comas Domenech: Un objecte d' art.—Tema: «La eficacia de l' acció educadora sobre la societat: proclamada per Sant Joseph de Calasanz, es reconeguda fins per los enemichs de la Iglesia, en son empenyo d' apoderarse de l' escola».

XXII.—Del Académich D. Joseph Soler y Forcada: Un busto alegórich policromat.—Tema: «Conveniencia d' educar lo sentiment estétich desde 'ls primers anys.»

XXIII.—De la Academia Calasancia: Bonica escribanía de plata, sobre peu de jaspe.—Tema: «Narració poética d' algun fet culminant de la vida de S. Joseph de Calasanz.

Condicions

1.ª Los travalls deurán ser ortodoxos é inédits y 's dirigirán, avans del dia 27 d' Agost del corrent any, festivitat de S. Joseph de Calasanz, al domicili social de la Academia (Real Colegi de las Escolas Pías, Ronda de Sant Pau, 56), acompanyats d' un plech tancat en qual exterior figurará 'l títul y lema de la composició corresponent, y en l' enterior lo nom, apellidos y domicili del autor. Los travalls que per lo sello y timbre del correu acreditin procedir de fora d' Espanya é islas adjacents, serán admesos fins lo 25 de Septembre.

2.ª La distribució de premis tindrá lloch lo dia 13 d' Octubre del mateix any, cremantse en lo mateix acte los plechs que contingan los dels autors no premiats.

3.ª Lo Jurat podrá concedir dos mencions honorificas pera cada premi.

4.ª Lo fallo del Jurat se fará pùblich mitjantsant sa inserció oficial en lo periódich, orgue de la societat, «La Academia Calasancia», y per altres medis que 's jutjin oportuns.

5.ª Los travalls premiats serán propietat de la Academia, la qual las publicará en un volúm. La Comissió organisadora regalará als autors un número discrecional d' exemplars del mateix.

6.ª Lo Jurat estará format per lo M. I. Sr. doctor D. Bonaventura Ribas, Arcediá de la Santa Iglesia Catedral Basilica de Barcelona; Rm. P. Eduart Llanas, Director de la Academia; Dr. D. Delfí Donadiu y doctor D. Antoni Rubió y Lluch, catedràtichs de la Universitat literaria d' aquesta capital y D. Joaquím Riera y Bertrán, advocat y literat.

Academia Calasancia de las Escolas Pías de Barcelona, 25 Mars de 1898.

La Comissió organisadora.—Eduart Llanas, Escolapi.—Cassimir Comas Doménech.—Joan Burgada y Juliá.—Cosme Parpal y Marqués.—Ramon Boter Cardoné, Secretari.

Sessió del Ajuntament

Baix la presidencia del M. I. Sr. Alcalde D. Joseph M.ª Berrás y Sardá y ab assistencia dels regidors senyors Gay, Briansó, Casagualda, Navás, Massó, Vergés, Nougués, Bartulí, Sardá, Quer, Más, Jordana, Pallejá y Vallvé, tinguè lloch ahir á dos quarts de vuit la de segona convocatoria.

Se llegí y quedá aprobada l' acta de la anterior.

L' Ajuntament quedá enterat de que 'ls «Boletins Oficials» no contenían cap disposició d' interés pera 'l mateix.

Passá á la secció corresponent una instancia del minyó Joseph Casals y Màs demanant que se li aixequès la nota de prófugo y la presentada per D. Matías Esteve Gaya demanant que se li allargui la contracta pera tenir lo kiosko en lo passeig de Mata.

Se llegí un dictámen de la secció de Consums proposant que 's fés pagar de drets à la sal 4 pessetas per quintá y 6 pessetas per carga de ví del camp y 8 del foraster.

Lo Sr. Nougués hi presentá una esmena consistent en rebaixar à 1 pesseta lo quintá de sal y 5 la carga de vi.

Aquesta esmená dona lloch á un llarch incident y passada á votació quedá rebutjada per majoría de vots.

A proposta de la secció de Consums s' acordá concedir dipósit doméstich al industrial D. Joan Toroja y Gotzems.

Quedaren aprobats los dictamens de la secció de Foment donats á las solicituts de D. Fraecisco Vendrell y Mercadé, D. Joan Domenech y Martí, D. Joseph Vilalta Guasch y quedá demunt la taula per vuyt dias lo donat à la solicitut de D. Anton Aulestia y Amorós.

S' aprobá l' exdedient d' exempció sobrevinguda á favor del minyó Pere Biosca y Estalella.

Y ab la aprobació de varis comptes de particulars acabà 'l despaig ordinari.

Lo Sr. Casagualda demaná autorisació pera que la secció de Consums pogués fer construhir una casilla pera 'ls empleats d' aquest ram que fan servey en lo cämí anomenat del Molinet, lo que 's concedí.

Lo Sr. Massó preguntá al Sr. Alcalde President en calitat de President de la Comissió encarregada de buscar fondos pera auxiliar als soldats que retornan malalts ó ferits de Cuba y Filipinas, si sabía com tenían los seus travalls las Comissions que 's nombraren y que estavan presididas per senyors regidors, al objecte de que 's passessin á cobrar las suscripcions, donchs, feu present que á éll se li havía presentat un Alcalde de barri oferintseli travallar aquest assumpto en totas las Comissions que per cualsevol motiu no haguessin pogut verificar la encomanda que se'ls confiá.

També va fer present lo Sr. Massó que hi havía qui tenía desembolsadas varias cantitats per haver auxiliat als soldats que ja han retornat y d' aquí que portés pressa aquest assumpto.

Le Sr. Alcalde contestá al Sr. Massó que tenía pensat lo cridar á tots los Presidents de las Comissions parcials pera dissapte pero que no ho podía fer per haverli sortit un destorb. Digué també que sabía que algún Sr. Regidor no havía pogut aceptar lo cárrech; y acabá prometent que lo mes prompte possible convocaría á las comissions pera saber la fenya que tenían feta.

Lo Sr. Gáy feu present al Consistori en sentidas paraulas que en virtut de la alta honra que li havía sigut dispensada pera representar nostra ciutat en lo Congrés sentía 'l veures obligat á deixar á tan dignes companys.

S' oferí als senyors regidors sense distinció de partits polítichs, assegurantlos que en éll hi trobarían un company que 's complaurá en poguerlos servir.

Recordá que la seva conducta en lo municipi fou la d' agermanar totas las voluntats, y digué que si en cap ocasió havía dit alguna paraula que hagués pogut mortificar á algun dels seus companys la donava per retirada, donantse per satisfet si al sortir del Ajuntâment ho podía fer considerantlos á tots com amichs.

Lo Sr. Briansó, en nom d' una de las fraccions que representava, agrahí las manifestacions al Sr. Gay, dihent que no duptava de la honradesa de sas paraulas que sempre las han confirmat los fets, y felicitantle perque 'ls electors l' hagin portat en un lloch desde ahont podrá travallar ab més profit per los interessos de nostra ciutat.

Lo Sr. Casagualda amparat en que no 's tractava del company polítich sino del amich particular Sr. Gay, proposá que l' Ajuntament, pera demostrarli lo agrahit que quedava d' aquellas manifestacions y promesas fetas en favor de Reus, acordés que una Comissió anés fins à la estació à despedir al Sr. Gay lo dia de sa sortida.

Lo Sr. Massó, representant també d' una de las minorías del Ajuntament, la dels regionalistas, s' adherí á las manifestacions dels Srs. Briansó y Casagualda.

Lo Sr. Vergés, digué que 'ls republicans, tractantse de despedir á un company, no á un polítich, també estavan conforme en que anés una Comissió á despedirlo.

Y s' acordá que 'l Sr. Alcalde, junt ab tots los senyors que volguessin assistirhi, podían anar à despedirlo.

Y no haventhi cap més assumpto de qué tractar s' aixecá la sessió.

CRÓNICA

OBSERVACIONS METEOROLÓGICAS
del dia 22 d' Abril de 1898

FACILITADAS PER D. RAMON GISPERT

HORAS d' observació	BARÓMETRE aneroide	GRAU d' humitat	PLUJA en 24 horas	AYGUA evap. en 24 h.	ESTAT del cel	OBSER. particular
9 m. 3 t.	750 750	84 82	'	4'9	Ras	

HORAS d' observació	TEMPERATURAS			VENTS	NUVOLS	
	Maxima	Minim.	Term. tipo	direccio	classe	can
9 m. 3 t.	Sol. . . 32 Sombra 22	9	15 18	S S.	Cumul	0'3 0'4

Durant lo día d' avuy en los balcons de la casa ahont hi ha instalada la «Associació Catalanista», ab motiu de ser la festa de Sant Jordí hi onejerà la nostra veneranda bandera de las sagnants barras.

—

Hem rebut una atenta carta de don M. de Orovio, Vice-Consul á Tarragona del vehi regne de Portugal, pregannos li enviém dos nùmeros de nostra publicació al objecte de que pugui figurar en la exposició que 'l mentat regne lusifá está organisant pera celebrar degudament lo centenari del que fou ilustre mariner de sa armada Vasco de Gama.

Los organisadors de aquesta exposició tenen acordat lo instalar una secció pera que 's vegi la importancia à que ha arribat la prempsa en tot l' Univers.

No cal dir que per la nostra part ab gust enviarém al representant de Portugal á la vehina ciutat los exemplars que en sa carta nos solicita.

—

Ans d' ahir se verificá en lo Palau del senyor Arquebisbe d' aquesta diócessis, ab tota solemnitat, la elecció d' un senador pera que la representés en la alta Cambra, resultant elegit per unanimitat l' elocuent y sabi Bisbe de la diócessis de Vich ilustríssim y reverendíssim senyor don Joseph Morgades.

Felís ha estat lo clero d' aquesta diócessis en designar à tan distingida com sabia personalitat pera que la representés en lo Senat, donchs donats los sentiments que adornan á la figura del senyor Morgades com á Prelat y home, nosaltres estém convensuts que al vetllar per los interessos de la iglesia no sabrá descuydar tampoch los de nostra pátria catalana.

—

Víctima de la malaltía que contragué durant lo temps que serví en l' exércit d' operacions de Cuba, ans d' ahir morí en aquesta ciutat lo jove Ricart Mauresо per no haver pogut combatre la ciencia lo mal que rosegava la seva existencia.

Durant la malaltía, lo Sr. Tresorer de la Comisió nombrada pera donar aussili als soldats que retornan malalts ó ferits de Cuba y Filipinas, l' aussilià, apesar de no tenir fondos, ab varias cantitats.

L' enterro d' aquest paysá nostre que tingué la fortuna de poguer tornar á la seva patria encara que no mes fos pera tancarli 'ls ulls per sempre més, resultá un acte filantrópich, puig foren moltas las personas que sense conéixel prengueren part en la manifestació de dol que 's tributava à la familia del malhaurat jove.

Actes com lo d' ahir honran á ciutats que s' anomenan humanitarias y mes quän aquestas han demostrat que no s' han sapigut entussiasmar ab las grans embarcadas, pero que saben plorar la disbauxa de la sanch de nostre jovent.

D. L' H. P.

—

Las missas resadas que aquest mati de lâs sis á las nou, se celebrarán en la capella ahont se venera la imatje del patró de Catalunya, Sant Jordí, de la hermita del Roser, prometen resultar molt lluhidas.

—

En lo «Boletin Oficial» de la provincia d' ans d' ahir s' hi insertava una circular de la Administració d' hisenda reclamant als Ajuntaments de la provincia á que hi enviessin tot seguit los Padrons de Cedulas personals que conforme á lo disposat en lo vigent reglament venian obligats á confeccionar durant los 10 primers días del present més.

Regoneixém à l' Atministració lo dret que té en reclamar aquets documents; pero creyém també que donat l' excés de travall que s' acomula en aquets meses en totas las Secretarias Municipals, lo recordarloshi publicament aquesta obligació, es no ferse carrech dels molts serveix que sobre 'ls Municipis pesan.

—

En la Secretaria Municipal de aquesta ciutat aviat s' empendrán los trevalls pera la confecció de la Matricula industrial que ha de regir durant lo vinent any económich y no obstant, sabém que en lo Negociat d' industrial de la vehina Administració d' hisenda hi ha hastantes baixas pendents de liquidació ó quan menos que no s' han comunicat á la Alcaldia.

Convindria, donchs, que âviat se comuniquessin ó liquedessin, á fi de que se 'ls pugui treure de la nova matricula y evitarlos aixis los mal-de-caps que se 'ls hi giraria en fer la corresponent reclamació.

—

Per mes que ahir lo dia no 's presentá del tot seré, la temperatura que disfrutarem fou ben propia de la estació en que 's trobém.

—

Los barcos mercants arribats aquets días al port de Tarragona han donat lloch á que s' notés en aquell moll bastanta animació, carregant de boceys de ví, fusta, sachs de farina y altres articles.

—

Demá en lo Santuari de la Verge de Misericordia s' hi celebrarà uns divins oficis en acció de gracias al Altíssim per haver retornat la salut al ilustre senyor Arxiprest de la Parroquia de Sant Pere.

—

Ans d' ahir va celebrar sessió la Junta Directiva de la Cambra de Comers de Barcelona á la que hi van assistir tots los vocals, pera tractar de las causas de l' alsa dels cambis y de lo que motiva la depreciació dels valors espanyols y de la falta de carbons nacionals, acordant reunirse novament ahir á la tarde á fi de fixar los medis necessaris pera tornar á la necessaria normalitat.

—

Ha mort á Sabadell donya Maria Cos y Cardalló, mare del entussiasta catalanista don Angel Manau al qui acompanyém en lo greu dolor que passa en aquestos moments per ell y per sa familia tan tristos.

—

Al objecte d' apreciar los travalls d' organisació de la cuarta Exposició de Bellas Arts é Industrias Artísti-

cas, se van reunir ahir al mitjdía en lo Palau de Belles Arts, invitats per lo senyor Alcalde, las autoritats, los regidors y gefes de Negociat del Ajuntament, los comissaris extrangers y del cos consular, los jurats d' admissió y calificació d' obras de la mateixa, 'ls membres de las Juntas técnicas municipals y 'ls representants de la prempsa local, los quals van poguer ferse cárrech de la verdadera importancia que revestirá la present exposició de Bellas Arts, qual inauguració oficial tindrá llech avuy á la tarde.

—

En l' exprés de Barcelona avuy sortirá d' aquesta ciutat cap á Madrid, nostre distingit amich particular D. Pere Nolasch Gay, diputat á Corts per nostra Circunscripció.

Li desitjém un felís viatje.

—

A las sis de la tarde d' ans d' ahir morí 'l reputat primer actor don Antoni Tutau que desde algún temps venía sufrint una dolorosa malaltía. Lo senyor Tutau feya alguns anys que 's dedicava á la interpretació del teatro catalá y en ella havía sapigut guanyarse per complert las simpatías del públich, fent valer las sevas notables condicions d' actor. Aquesta darrera temporada corría á son cárrech la direcció escénica del Teatro Principal y gracias als seus travalls havía conseguit fer una brillant campanya. L' enterro, que estava anunciat pera las cuatre d' ahir á la tarde, suposém que haurá resultt una manifestació dels afectes que ab la senzillés de son tracte s' havía merescut. A la seva familia li enviém la expressió del nostre condol.

—

Copiém d' un estimat colega barceloní:

«Se 'ns prega la inserció de lo següent:

Estimant lo Foment del Travall Nacional y la Lliga de Productors del Primpcipat complertament infundats los rezels manifestats aquestos dias respecte á la admisió dels bitllets del Banch d' Espanya y que tan inmotivada alarma perjudica en gran manera al crédit públich, á la industria y al comers, s' han dirigit al senyer Director de la Sucursal de dit Banch en aquesta plassa, qui ha donat complertas seguretats de que serán promptament cambiats en plata tots los bitllets que 's presentin, ja que, ademés de las reservas metálicas ab que compta, rebrá cada dia sis milions de pessetas de dit metall, que es lo máximum admés per las companyías de ferro-carrils.

Las dificultats prácticas de fer las tranzaccions en plata y la abundancia de la mateixa tornará al bitllet la confiansa que tan infundadament ha perdut.

—

En la Administració de Consums d' aquesta ciutat, se recaudaren per diferentes especies, en lo dia d' ahir, la cantitat de 782'96 pessetas.

—

ESCORIAS THOMAS.— **Vegis l' anunci de la quarta plana. Dirigirse á casa Gambús, carrer de Vilá (Bou) 12.**

Bitllets del Banch d' Espanya

Per cada bitllet del Banch d' Espanya de vinticinch pessetas la CASA PORTA donará un elegant y rich vestit de satí de cotó y vint pessetas de plata.

APROFITEU LA GANGA

SECCIÓ OFICIAL

Cambra de Comers

Al objecte de desvaneixer la falsa alarma que sens cap motiu s' ha apoderat d' una part de públich d' aquesta ciutat, que per temors imaginaris acudeix á cambiar per plata los bitllets del Banch d' Espanya, se convoca als senyors comerciants, industrials, propietaris y demés interessats, á una reunió extraordinaria que tindrá lloch en lo local d' aquesta Cambra de Comers avuy, dissapte, 23 del corrient, á las set en punt de la tarde.

Creu aquesta Cambra que en interés de tots está lo que desapareixi aquest estat d' intranquilitat y encareix la assistencia á dita reunió, donchs es d' esperar que d' ella han de sortir resolucions beneficiosas al interés general.

Reus 23 Abril de 1898.—Lo President, Lluís Quer. —Lo Secretari accidental, Emili Vallvé.

—

Registre civil

del dia 21 de Abril de 1898

Naixements

Carme Bages Llurba, de Joan y Carme.

Matrimonis

Cap.

Defuncions

María Ferrán Miró, 42 anys, Camí de Misericordia, 16.—Francisco Corts Font, 56 anys, Castell, 3.—María Llombart Felio, 3 anys, Estació dels Directes.

SECCIO RELIGIOSÁ

Sant d' avuy.—Sant Jordi.

CULTS RELIGIOSOS

Santuari de Ntra. Sra. de Misericordia

A expensas del Rvnt. Sr. Prior y en acció de gracias per lo restabliment de sa salut, demà diumenge á dos cuarts d' onze del matí se celebrarà un solemne Ofici á tota orquesta y sermó que dirá l' elocuent orador sagrat Rvnt. P. Vergés del cor de María.

Parroquia de Sant Francesch

Demá à dos cuarts de 8 del matí hi haurá la Missa de Comunió per los noys y á dos cuarts de 5 de la tarde se resará la Corona de la Verge y dels dolors y desseguit las súplicas de rogativas.

Hermita de Nostra Senyora del Roser

Avuy dissapte, festivitat de Sant Jordi, s' hi celebrarán missas, desde las set á las nou en l' altar ahont se venera la imatje del Sant patró de Catalunya.

Parroquia de Sant Joan Bautista (Providencia)

Continúan en aquesta Iglesia las 40 Horas. A las 9 se posa de manifest S. D. M. en l' Ofici que se celebra en dita hora; á las 6 de la tarde 's cantará 'l Seráfich Trissagi, reservant á las 7. Lo próxim diumenge à las 8 hi haurá Comunió general ab plática preparatoria pera la Arxicofradía de Santa Teresa de Jesús; á dos cuarts de 10 Ofici ab exposició, y á dos cuarts de 7 de la tarde Trissagi solemne, donant fi á las 40 Horas ab la professó y reserva á dos cuarts de vuyt.

Sant de demá.—Sant Gregori.

SECCIÓ COMERCIAL

J. Marsans Rof

Representant: JOAQUIM SOCIATS

CARRER SANTA ANNA, 26.—REUS

Ultima hora de la Bolsa de Barcelona á las 4 de la tarde d' ahir:

Interior	45'30	Filipinas	'
Exterior	56'50	Aduanas	65'
Amortisable	52'	Cubas 1886	55'50
Fransas	16'80	Cubas 1890	44'50
Norts	18'55	Obs. 6 0[0 Fransa	60'50
Exterior París	32'87	Obs. 3 0[0 »	33'50
	GIROS		
París	72'00	Londres	43'85

Se reben ordres de Bolsa pera Barcelona, Madrid y París.

Descompte de cupons, compra y venda al comptat y per compte agé de tota classe de valors, compra de monedas y bitllets de tots los paissos.

—

BOLSI DE REUS

Cotisacions realisadas en lo dia d' ahir à Barcelona facilitadas per lo corredor en aquesta ciutat D. Antoni Demestre.

Interior	45'30	Cubas del 86	54'87
Exterior	56'50	Cubas del 90	44'75
Colonial	51'	Aduanas	65'
Norts	18'55	Oblg. 5 p 00 Almansa	68'
Fransas	16'80	Id. 3 p 00 Fransa	34'
Filipinas	'		
	PARÍS		
Exterior	32'87	Norts	'
	GIROS		
París	72'00	Londres	43'85

Se reben ordres pera operácions de Bolsa. Compra y venda de tota classe de valors cotizables en Bolsa. Descompte de cupons y compra de monedas d' or de tots los paissos.

—

Moviment del port de Tarragona

Entradas del dia 21

De Marsella y escalas en 4 dias vapor «Cabo Silleiro», de 675 ts., ab efectes, consignat á don Marián Peres.

De Torrevieja en un dia v. «Luís Barre», de 870 ts., ab lastre, consignat als senyors T. Ramón y C.ª

De Liverpool y esc. en 18 dias, v. «Tintoré» de 867 ts, ab efectes, consignat á don Modest Fenech.

Despatxadas

Pera Liverpool y esc. e. «Tintoré» ab vl.
Pera Bilbao y esc. v. «Cabo Silleiro», ab efectes.
Pera Mazarrón l. «Barcelonés», ab fusta.

Barcos á la carga

Dissapte 23

Pera Cette y Marsella v. «Cabo Quejo», consignatari D. Marián Peres.

Dimars 26

Pera Marsella, Niza y Génova, vapor «Sagunto», que despatxa don Anton Más.

***

Pera Burdeos, Helsingfors, Abo, Hangó, Borga, Lovisa, Kotka, Viborg, Fredikshamn, Nystad, Raumó, Björneborg, Kristinestad, Nasa, Jakobstad, Gamla, Karleby, Uleaborg, San Peterburg y Reval; y pera Moscow, Warschau y Nischni Nowgorod, á flete corrido via de San Peterburg, sortirá lo primer de Maig lo vapor «Oberon», que despatxan los senyors Boada germans.

ANUNCIS PARTICULARS

Errors que deuhen desvaneixers.

Cap remey, ja sía untura, pegat, ó altre, pot curar ni una sola hernia sisquera.

Totas las celebritats médicas, aixís nacionals com extranjeras, están contestes, y ma llarga práctica m' ho ha demostrat, que **la curació de las hernias perteneix única y exclusivament al art mecánich**, acompanyat dels coneixements anatómichs suficients.

No deu confiarse en las benas ni en los braguers anomenats sense ressorts, ni ferros, ni acers, donchs á aquestos se deu la major part de las defuncions que ocurreixen per hernias estranguladas, en rahó á ser insuficients pera contenir las hernias.

Molts son los que venen braguers; molt pochs los que saben colocarlos; raríssims los que coneixen lo que es una hernia.

A LAS MARES

Avans de sacrificar á vostres fills ab una vena, bruta, incómoda y perillosa, consulteu ab vostre metje, ab seguretat vos dirá que pera la curació de vostres petitets, lo remey mes prompte, segur, net, fácil, cómodo y económich, es lo bragueret de **cautchouc** ab ressort, testimoniantho aixís lo número ja important de criaturas curadas per tal medi, durant lo temps de ma permanencia en aquesta ciutat.

Tirants Omoplátichs pera evitar lo carregament d' espatllas.

Faixas hipogástricas pera corretjir la obesitat, dilatació y abultament del ventre.

JOSEPH PUJOL

cirurjiá especialista en lo tractament de las hernias ab llarchs anys de práctica en la casa de D. Joseph Clausellas de Barcelona. Establiment «La Cruz Roja».

REUS.—PLASSA DE PRIM.—REUS

ULTIMA HORA

Madrid 22.

Per la Direcció general de Comunicacions s' ha suspés la sortida dels Correus de Cuba y Puerto Rico per la vía extranjera.

En lo successiu sortirán de la Península en los vapors que surtirán pera las Antillas los dias 8, 18 y 28 de cada mes.

—Un despaig oficial de Puerto Rico comunica que l' entussiasme es extraordinari y que s' ha verificat una manifestació contra 'ls Estats Units.

Lo Gobern colonial, afegeix lo telégrama, ha organisat un batalló pera la defensa de la capital.

—A las dos de la tarde conferenciaren ab la reina l' almirant Chacón y 'ls generals Polavieja, Calleja y Weyler.

La regent consultará aquesta tarde ab altras personas.

—Se creu que la reina després d' haver consultat als senyors Silvela, Romero Robledo, Polavieja, Calleja y Weyler ratificará sa ámplia confiansa al senyor Sagasta.

Aquest s' esforsa en evitar una crísis parcial.

Me consta que alguns ministres desitjan anarse, pero la dificultat de rellevarlos fa difícil que 'l senyor Sagasta consenti en aixó.

—L' «Heraldo» reb un telégrama de son corresponsal en la Habana en lo que després de darli compte de la manifestació d' ahir nit, afegeix que 'l general Blanco digué al poble que jurava per la patria no sortir de la Habana sino vencedor.

—La «Gaceta» ha publicat una real ordre cridant al servey actiu á 30.000 homes excedents de cupo del reemplás de 1897.

Deurán concentrarse lo dia 5 de Maig.

En varias poblacions se formarán cossos de voluntaris pera anar contra 'ls Estats Units.

—Diu un despaig de Nova York que en lo Vaticà se travalla pera lograr que las repúblicas de Haiti y Santo Domingo se declarin neutrals en lo conflicte entre Espanya y 'ls Estats Units.

—Un despaig de Berlín comunica que l' agent de la Companyía Trassatlántica espanyola está en l' Hotel Bristol tractant ab l' agent de la «Societé di Navegazione Generale», de Génova, la compra dels cuatre vapors següents: «Perseo», «Regina Margherita», «Orione» y «Sirio», com creuhers aussiliars pera 'l Gobern espanyol.

Imp. de C. Ferrando.—Plassa de la Constitució.

SERVEY DE TRENS

SORTIDAS

De Reus á Barcelona

5'04 m. correo (Per Villanova y Vilafranca) 1.ª, 2.ª y ercera.
8'56 m. exprés, primera y segona dimars, dijous y dissaptes, (per Vilanova).
12'11 t. mercancias, segona y tercera.
1'57 t. correo (per Vilanova.)

De Barcelona á Reus

5'25 m. (per Vilafranca).
9'46 m. (per Vilanova).
15'8 t. per id.
7'39 t. exprés (dimars, dijous y dissaptes.

De Reus á Mora

9'33 m.—1'04 t.—3'10 t.—7'19 y 9'57 nit.

De Mora á Reus

4'21 m.—8'00 m.—12'05 t.—6'04 t.—7'36 n.

De Reus á Tarragona

8 30 m.—9'47 m —2 t.—7'04 t.

De Tarragona á Reus

7'30 m.—12'25 t.—4'30 t.—8'20 n.

De Reus á Lleyda

8'10 m.—5'23 t.

De Lleyda á Reus

5'50 m.—3'50 t.

De Reus á Vimbodí

1'28 t. cotxes de 2.ª y 3.ª

De Vimbodí á Reus

9'53 m. cotxes de 2.ª y 3.ª.

De Tarragona á Valencia

9'30 m. y 11'30 n.

De Valencia á Taragona

11' m. y 6'30 t.

ADMINISTRACIÓ DE CORREUS-REUS

Horas d' arribada y sortidas de correos

ARRIBADAS

De Tarragona,	8'30 m.
De Barcelona (per Tarragona)	8'30 m.
De id. directe	10'30 t.
De id. id.	1'30 t
De id. ab la correspondencia extranjera (per Picamoixons y descendent de Lleyda)	7'30 t.
De Madrid y Zaragoza	2'30 n.
De Lleyda y Huesca	7'30 n.

NOTA: Los correos pera Filipinas sortirán de Barcelona lo 7 y 21 de Novembre y '1 5 y 19 de Desembre del corrent any. Los de Cuba surten d' aquesta Administració lo 7, 17 y 27 de cada mes, correo ordinari.

Altra.—Deu tenirse present que tots los vapors que conduheixen tropas de refors á Cuba, portant també correo.

SORTIDAS

Pera Barcelona á las 5'00 m.
Pera id. á las 2'00 t.
Pera Tarragona, Valencia y Murcia per S. Vicens 5 m
Pera id. id. id. (per idem) á las 2'00 t.
Pera Tarragona, directe á las 7'00 n.
Pera Lleyda, Huesca, Manresa, Sabadell, Tarrassa y sas líneas á las 8'00 m.
Pera Madrid, Saragossa, Teruel, provincias vascongadas, Castilla, Galicia, Andalucía y Extremadura á las 4'00 t.
Los pobles servits per peatons á las 9'00 m.

NOTA: A la correspondencia dirigida á Teruel, Andalucía y Extremadura, que 's deposita en los busson després de la sortida del correo de Madrid, se li donaá sortida a las 7 de la nit per Tarragona.

Caramelos Pectorals

del metje SALAS

Curan la Bronquitis, Tes, Catarros, etc., netejan de mucositats l' aparato respiratori tan sols prenentne un al anarsen á dormir y altre á la matinada, composició inofensiva no conté medicament perillós.

DIPOSIT en Reus **Farmacia de Serra** Arrabal Santa Anna, 89.

Preu de la capsa 6 râls.

PARA ABONO DE TODAS LAS COSECHAS Y CULTIVOS

INDISPENSABLE Y DE EXCELENTES RENDIMIENTOS

EL COMBINADO EMPLEO DE LAS

ESCORIAS THOMAS

COMO ABONO FOSFATADO

GARANTIZADAS PURAS — ESCORIA PULVERULENTA THOMAS DE % PUREZA GARANTIZADA — SOLUBLES AL CITRATO

El más económico, el más eficaz, el más duradero.

SALES DE STASSFURT

COMO ABONO POTASICO

EN LAS FORMAS DE

SULFATO DE POTASA, CLORURO DE POTASA

SALES CALCINADAS RICAS EN SULFATO DE POTASA,

KAINITA, ETC.

bajo garantía del Sindicato de ventas de STASSFURT

NITRATO DE SOSA

como abono azoado

DE GRADUACION GARANTIDA DE 15 1/2 A 16 0/0 AZOE Y DE EFECTOS RAPIDOS Y SEGUROS

DIRIGIRSE PARA PROSPECTOS É INFORMES SOBRE EL EMPLEO

A D. OTTO MEDEM.-VALENCIA